

3.12.2020

Tiedote

Kuntalaisille

Vaalan kunta
Vaalandtie 14
91700, Vaala
08 5875 6000

KUNTATIEDOTE 3.12.2020 KORONAEPIDEMIAAN LIITTYEN

HUOM! Tässä tiedotteessa on uusia ohjeita ja rajoituksia koronaviruksen leviämisen ehkäisemiseksi. Luethan koko tiedotteen tarkasti! Tiedote täydentää ja päivittää 1.7.2020 postitetun kuntatiedotteen sisältöä. Seuraathan mahdollisuuksien mukaan kunnan viestintää myös Internetissä.

Pohjois-Pohjanmaan maakunta on siirtynyt koronaviruksen leviämisvaiheeseen. Tämä tarkoittaa sitä, että tartunnat leviävät alueellisesti tai laajemmin, tapausten päivittäinen kasvunopeus on yli kymmenen prosenttia ja positiivisten näytteiden osuus on yli kaksi prosenttia. Leviämisvaiheessa alle puolet tartuntalähteistä pystytään jäljittämään, ja sairaalahoidon ja tehohoidon tarve kasvaa voimakkaasti.

Vaalassa ei 30.11.2020 tiedon mukaan ole edelleenkään tilastoitavia tartuntoja (vähintään viittä tartuntaa), mutta lähialueellamme tilanne on huonontunut nopeasti. Vaalan katsotaan myös olevan koronaviruksen leviämisvaiheessa, sillä olemme muun maakunnan kanssa samaa asiointi- ja työssäkäyntialuetta – tauti ei tunne kuntarajoja.

Vaalan kunnan valmiusjohtoryhmä on päättänyt uusista, kunnan toimivallassa olevista rajoituksista ja suosituksista sosiaali- ja terveysministeriön ohjeistuksen mukaisesti. Myös Oulunkaaren kuntayhtymä ja Pohjois-Pohjanmaan aluehallintovirasto ovat antaneet uusia rajoituksia ja suosituksia.

Rajoitusten ja suositusten tavoitteena on hidastaa ja estää koronaviruksen leviämistä Suomessa, turvata terveydenhuollon kapasiteetti ja kantokyky kaikkialla maassa sekä suojella erityisesti riskiryhmiin kuuluvia ihmisiä. Tarkoituksena on palauttaa tautitilanne perustasolle ja ennaltaehkäistä hengenvaarallisten tartuntojen syntymistä. Terveydenhuollon kantokyky ja henkilöresurssit on pystyttävä turvaamaan myös lähestyvän joulun aikana.

Vaarallisen tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi on erittäin tärkeää, että tässä tiedotteessa kuvattuja uusia rajoituksia ja suosituksia noudatetaan tarkasti ja ne otetaan vakavasti. Uudet rajoitukset ja suositukset ovat voimassa vähintään 18.12.2020 saakka.

Koronatilanne Pohjois-Pohjanmaalla

Koronatartuntojen määrä on viime päivinä lisääntynyt Pohjois-Pohjanmaalla huomattavasti. Uusia tartuntoja on todettu maakunnassa jopa yli sata vuorokaudessa. Pohjois-Pohjanmaalla on 30.11.2020 tietojen mukaan 967 varmistettua koronavirustartuntaa. Tilanne kuitenkin muuttuu jatkuvasti. Myös ilmaantuvuusluvut eli tartuntojen määrä 100 000 asukasta kohden ovat maakunnassa nousussa.

Vaalan naapurikunnista tartuntoja on todettu 30.11.2020 tietojen mukaan seuraavasti: Kajaanissa on 49, Limingassa yhdeksän, Paltamossa ja Muhoksella seitsemän sekä Utajärvellä kuusi tartuntaa. Lisäksi lähikunnista esimerkiksi Kempeleessä on varmuudella 39, lissä 22 ja Tyrnävällä yhdeksän tartuntaa.

Tartuntamäärien kasvu keskittyy edelleen Ouluun. Suurin osa Pohjois-Pohjanmaan tartunnoista on peräisin perheen tai suvun tapaamisissa tapahtuneista altistumisista. Lisäksi tartuntoja on saatu työpaikoilta, harrastuksista, matkailun kautta tai muusta tiedossa olevasta lähteestä. Kaikkia tartuntalähteitä ei ole pystytty Pohjois-Pohjanmaalla enää jäljittämään.

NOUDATATHAN SEURAAVIA OHJEITA KORONAN LEVIÄMISEN EHKÄISEMISEKSI

Kasvomaskin käyttö (vain 15 vuotta täyttäneet, poikkeuksena yläkoululaiset koulupäivän aikana):

- Aina **julkisissa sisätiloissa ja yleisötilaisuuksissa** mukaan lukien koulut ja oppilaitokset yläkoulusta alkaen.
- **Toisen asteen oppilaitoksissa** ja korkeakouluissa.
- **Yksityisten palveluntarjoajien tiloissa** (kaupat, pankit jne.)
- Kaikilla **työpaikoilla** sisätiloissa, joissa maskin käyttö on mahdollista. Ohje koskee julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin työntekijöitä. Vaalan kunnan työntekijöitä on tiedotettu tarkemmin erikseen maskin käytöstä.
- Kaikessa **joukkoliikenteessä ja muissa julkisissa liikennevälineissä, esimerkiksi taksissa**. Koulukuljetuksessa yläkoululaiset käyttävät maskia.
- **Koronavirustestiin mennessä**. Testituloksen valmistumista täytyy odottaa karanteenin omaisissa olosuhteissa kotona.
- **Ulkomailta Suomeen saapuessa** tai jos omaehtoisen karanteenin aikana on välttämätön syy liikkua kodin ulkopuolella.
- **Terveystarkastuksessa** kaikessa potilastyössä. Suositus koskee myös potilaita, omaisia, opiskelijoita ja vierailijoita.

Maskia käytetään seuraavalla tavalla:

- Pese tai desinfioi kädet ennen maskin käsittelyä.
- Ota maski puhtaisiin käsiin. Vedä maskin korvalenkit kasvojen molemmilta puolilta korvien taakse siten, että maskin ulkopinnalla olevat laskokset osoittavat alaspäin.
- Paina maskia nenävarren kohdalta ja vedä toisella kädellä maskin alalaita leuan alle. Älä koske suojaosaan.
- Muotoile maskin ylälaidassa oleva nenävahvike painamalla sitä nenävarren kohdalta niin, että maski istuu mahdollisimman tiiviisti, nenän muotoja myötäillen. Varmista vielä, että maskin alalaita on napakasti leuan alapuolella. Älä koskettele maskia enää tämän jälkeen.
- Poista maski puhdistetuin käsin tarttumalla korvalenkkeihin. Laita maski heti roskikseen ja kankainen maski muovipussiin tai suoraan pesukoneeseen. Pese tai desinfioi kädet maskin poiston jälkeen.
- HUOM! Vaihda maski ruokailutilanteiden yhteydessä, tai jos maski kostuu. Esimerkiksi työpäivän ajaksi kannattaa varata noin neljä kertakäyttöistä maskia.

Maskien jakelu:

- Jokainen vastaa lähtökohtaisesti maskien hankkimisesta itse. Työnantajalta kannattaa kysyä työpäivän aikana käytettävistä maskeista. Vaalan kunta jakaa työntekijöilleen maskit.
- Vähävaraisille tarkoitettu kasvomaskien jakelu tapahtuu Vaalan perhe- ja sosiaalipalvelupisteestä kunnanvirastolta (Vaalantie 14) maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 9.00–11.00. Myös Vaalan kotihoito jakaa maskeja asiakkailleen. Voit lisäksi kysyä maskeja Vaalan seurakunnasta Marianne Kurttila, puh. 044 314 0009, marianne.kurtti@evl.fi

Kokoontumisrajoitukset

- Sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset on kielletty 31.12.2020 saakka. Yli kymmenen hengen yleisötilaisuuksia ja kokouksia voidaan järjestää vain erittäin painavasta syystä, jolloin tilaisuuden järjestäjän tulee pystyä varmistamaan osallistujien turvallisuus.
- Suositellaan, että yksityistilaisuuksia, kuten pikkujouluja, ei järjestetä. Pienimuotoisia muistotilaisuuksia voidaan järjestää (enintään kymmenen henkilöä). Ohje koskee harrastustoimintaa, yhdistysten kokouksia ja tilaisuuksia, sukulointia, kaveriporukoiden tapaamisia sekä kaikkea muutakin ihmisten kokoontumista

HUOM! Oireisena pienenkään porukan kokoontumiseen ei saa osallistua!

- Kaikki kunnan harrastustoiminta (sekä aikuisten että lasten) keskeytetään, ikäihmisten kuntosalivuoro keskeytetään, uintiretket perutaan sekä kansalaisopiston kurssit jäävät tauolle tai siirtyvät etäopetukseen. Myös Fobiat keskeytetään. Nuorisotyössä otetaan käyttöön erilaiset etätoiminnot, kuten Discord. Yksityisiä harrastusryhmiä suositellaan toimimaan samoin.
- **Kaikki työntekijät työskentelevät etätöissä** mahdollisimman laajasti, jos se työtehtävien puolesta on mahdollista. Suositus koskee julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin työntekijöitä.

Myös Vaalan kunnan työntekijät ovat etätöissä työtehtävien salliessa. Kunnanviraston neuvonta palvelee ma-to klo 9–16 ja pe klo 9–12 puhelinnumerolla (08) 5875 6000 ja sähköpostilla vaala@vaala.fi . Asiointi kunnanvirastolla on pääsääntöisesti keskeytetty.

- **Kaikilla työpaikoilla** ja vapaa-ajan kokouksissa siirrytään mahdollisimman kattavasti **etäkokouskäytäntöihin**.
- Kokoontumisrajoitus ei koske koulupäivän tai koulun kerhojen aikana koululaisryhmiä tai varhaiskasvatusta. Koululla ryhmät pyritään edelleen pitämään erillään.
- **Vaalan kunta ei toistaiseksi järjestä yleisötilaisuuksia. Kunta järjestää kuitenkin pienimuotoisia joulunalusajan tapahtumia**, joista osa on etänä: Adventtikalenteri Vaalan kunnan Facebookissa ja Internet-sivuilla adventtisunnuntaisin, omatoiminen joulupolku Myllyrannan perhepolulla 1.12.2020 alkaen, vaalalaisten lasten ja nuorten joulupuukeräys kunnanviraston portailla 1.12.2020 alkaen, itsenäisyyspäivänjuhla-video 6.12.2020 Vaalan kunnan Facebookissa ja Internet-sivuilla.

Kunnan tiloihin käyttörajoituksia:

- Kunnan tilojen käyttöä rajoitetaan ainoastaan kunnan lakisääteisten palveluiden järjestämiseen. Seuraavat tilat suljetaan kokonaan ulkopuoliselta käytöltä: Alatalo, punttisali, urheilutalo, hiihtomaja, koulun liikuntasali, Ampparin, Apajan ja Lokkipajan tilat, Kassu Halonen -taidetalo, Säräisniemen ja Veneheiton koulut sekä avantouintikopit.
- Vaalan lukio siirtyy kokonaisuudessaan etäopetukseen joululomaan saakka. Opiskelijoita ja huoltajia tiedotetaan tähän liittyvistä käytännöistä tarkemmin Wilman kautta.
- Koulukeskuksella siirrytään kunnan oman varautumissuunnitelman tasolle 2, jossa koulupäivää tiivistetään keskeyttämällä kaikki kerhotoiminta. Välitunteja porraste-

taan, niillä ollaan väljästi ja vain omissa ryhmissä. Käytävällä kohtaamiset toisen luokan kanssa pyritään välttämään. Ruokailu on porrastettu siten, että kaksi ryhmää tulee kerrallaan ruokalaan ja ottaa ruokaa eri linjastoilta sekä istuu eri puolilla ruokalaa. Koulun liikuntatunneilla huomioidaan tehostetusti etäisyydet ja hygienia. Vierailijakäynnit keskeytetään. Huoltajia tiedotetaan asioista tarkemmin Wilman kautta.

- Kirjasto on remontissa, ja se palvelee soveltuvin osin konttirakennuksessa kirjaston pihalla. Palvelupisteestä voi noutaa varatun aineiston ja sinne voi palauttaa lainat. Kirjaston palautusluukku ei ole käytössä. Jonkin verran aineistoa on lainattavissa ja päivän sanomalehdet sekä aikakauslehtien uusimmat numerot ovat luettavissa. Muiden OUTI-kirjastojen aineisto on varattavissa normaaliin tapaan. Palvelupisteessä ei oteta vastaan kirjastomaksuja, vaan ne maksetaan OUTI-verkkokirjaston kautta. Asiakkaiden käytössä on tietokone ja tulostin.

Palvelupisteessä saa asioida ainoastaan täysin terveenä korkeintaan kolme henkilöä kerrallaan. Asioidessa on pidettävä 1–2 metrin turvaväli sekä noudatettava hyvää käsi- ja yskimishygieniaa ja käytettävä maskia. Lisäksi kertakäyttökäsineiden käyttö on suositeltavaa.

- Vanhus- ja vammaisneuvoston yhteistyössä seurakunnan kanssa järjestämä puurojuhla on peruttu. Säräisniemen kyläyhdistyksen kahvikamarivuorot on peruttu 1.12.2020 alkaen loppuvuodelta. Vaalan Karhun bingot on toistaiseksi peruttu.

Riskiryhmät

- Tämänhetkisen tiedon mukaan yli 70-vuotiaat henkilöt ovat muita alttiimpia saamaan vakavan koronavirusinfektion.
- Vierailuja suositellaan välttämään ikääntyneiden ja riskiryhmään kuuluvien luokse kymmenen päivän ajan sen jälkeen, kun olet osallistunut tilaisuuteen, jossa on kasvanut riski korona-altistukselle. Tällaisia tilaisuuksia ovat esimerkiksi yleisötapahtumat, harrastustoiminta ja ravintolassa käyminen.
- Muita riskiryhmiin kuuluvia ovat esimerkiksi ne henkilöt, jotka sairastavat vaikeasteista sydänsairautta, huonossa hoitotasapainossa olevaa keuhkosairautta, diabetesta, johon liittyy elinvaurioita, kroonista maksan tai munuaisen vajaatoimintaa, vastustuskykyä heikentävää tautia, kuten aktiivisessa solunsalpaajahoidossa olevaa syöpätautia. Myös vastustuskykyä voimakkaasti heikentävä lääkitys (esimerkiksi suuriannoksinen kortisonihoito) on riskiryhmätekiä.
- Vierailuja Vaalan ja koko Oulunkaaren alueen asumispalvelu- ja hoivayksiköissä tulee mahdollisuuksien mukaan välttää. Vierailuja on mahdollista toteuttaa videovälitteisesti. Olethan yhteydessä henkilökuntaan!

- Myös vierailuja Vaalan terveysaseman akuuttivuodeosastolle tulee välttää, mutta erityistapauksissa (esim. saattohoito), asiasta voi sopia henkilökunnan kanssa.
- Oulunkaaren vanhuspalveluiden päivätoiminnot ja mielenterveyskuntoutujien päivätoiminta jäävät joulutauolle 1.12. alkaen. Kuntoutuksen ja perhe- ja sosiaalipalveluiden ryhmätoiminnot järjestetään normaalisti pienryhmissä koronaohjeistukset huomioiden.

Huom! Luethan myös kirjeen lopussa olevan hyvinvointisuunnittelija Tiina Vaattovaaran esittelyn, jossa hän kertoo vapaaehtoisten ohjaajien hausta ja puhelinrinki-toiminnasta!

Koronatestiin matalalla kynnyksellä

Jos sinulla on pieniäkin oireita, hakeudu koronatestiin matalalla kynnyksellä. Koronaviruksen oireita voivat olla mm. yskä, kurkkukipu, kuume, hengenahdistus, lihaskivut, vatsaoireet ja päänsärky. Jos epäilet koronavirustartuntaa:

- Ota yhteyttä Vaalan terveyskeskuksen ajanvarausnumeroon, puh. 08 5875 6800 tai varaa aika Oulunkaaren Omahoidosta: <https://www.oulunkaarenomahoito.com/>
- Käytä testiin mennessä ja sieltä palatessa kasvomaskia.
- Odota koronatestin tulosta kotona. Muut perheenjäsenet voivat jatkaa normaalia elämää. Testitulosta ei tarvitse itse kysellä terveysasemalta, sillä tulokset ilmoitetaan aina puhelimitse asiakkaalle tartuntatautivastaavan toimesta. Tulokset näkyvät myös Kanta-palvelussa. Testivastauksen saaminen kestää Vaalassa tällä hetkellä vähintään kaksi vuorokautta.
- Jos koronanäyte on negatiivinen, voit oireiden lieventyessä mennä töihin ja osallistua opetukseen tai varhaiskasvatukseen.
- Jos koronanäyte on positiivinen, noudata tartuntatautivastaavan antamia tarkempia ohjeita.

Lopuksi

Vaalan valmiusjohtoryhmä kokoontuu säännöllisesti ja seuraa tautitilanteen kehittymistä. Uusista ohjeista tiedotetaan kunnan Internet-sivuilla ja sosiaalisessa mediassa, paikallislehdessä sekä tilanteen muuttuessa kirjeitse kuntalaisille.

Valmiusjohtoryhmä vetoaa kuntalaisiin nyt vastuullisen ohjeiden noudattamisen puolesta. Koronatilanne on kestänyt jo pitkään ja turhautumista on varmasti ilmassa, mutta rokotetutkimusten edistymisen myötä valoa on näkyvissä. Vielä täytyy kuitenkin jaksaa.

Koronavirustauti on vaarallinen, osalle ihmisistä hengenvaarallinen tartuntatauti, ja edellä kuvatut ohjeet ja suositukset on nyt otettava vakavasti. Ohjeita noudattamalla voimme parhaiten ennaltaehkäistä tautitilanteen pahenemista. Vastuullisesti koronaohjeita noudattaen on kuitenkin mahdollista esimerkiksi kuluttaa ja suosia paikallisten yrittäjiemme palveluita. Ostaisitko sinäkin esimerkiksi joululahjat tänä vuonna läheltä?

3.12.2020 Vaalan valmiusjohtoryhmä

Miira Raiskila	kunnanjohtaja	0400 855 920
Ari Niskanen	hallintojohtaja	0400 855 924
Pirjo Nikula	hyvinvointijohtaja	0400 855 925
Tapani Karhu	koulukeskuksen rehtori, sivistysjohtaja	0400 855 906
Matti Kaikkonen	tekninen johtaja	0400 855 954
Hanna Karppinen	hallintosihteeri	0400 855 921
Riikka Vitikka	viestinnän asiantuntija	0400 855 913
Juha Torvinen	hallinto- ja henkilöstöjohtaja, Oulunkaari	050 388 1830
Kalle Kurtti	toimitusjohtaja, Vaalan Vesi ja Lämpö Oy	0400 855 957
Veli-Pekka Tiilikainen	toimitusjohtaja, Kiinteistö Oy Vaalan Niska	0400 855 953

HYVINVOINTISUUNNITTELIJA TIINA VAATTOVAARAN TERVEHDYS

Hei, olen Tiina Vaattovaara ja olen aloittanut Vaalassa hyvinvointisuunnittelijana lokakuussa. Tätä ennen työskentelin etsivänä nuorisotyöntekijänä Vaalassa kahdeksan vuotta. Keskeisimpiä tavoitteitani hyvinvointisuunnittelijana on kehittää meillekin Vaalaan omannäköisemme matalankynnyksen toimintamalli kuten ”löytävä seniorityö-malli”. Sen tarkoituksena on auttaa ja tukea erityisesti yksinäisiä ja tuen tarpeessa olevia ikäihmisiä.

Yksin minä en tähän kaikkeen kuitenkaan pysty. Nyt ihan aluksi minun on löydettävä innokkaita ikäihmisten auttamiseen motivoituneita vapaaehtoistoimijoita, joiden kanssa voimme yhdessä kehittää erilaisia toimintoja. Niiden tarkoituksena on helpottaa ikäihmistemme yksinäisyyttä sekä tukea ikäihmisten kotona asumista ja pärjäämistä.

Vapaaehtoistoiminta

Etsin parhaillaan vapaaehtoisia ohjaajia. Vapaaehtoistoimijat saavat koulutusta. Heillä on myös minun jatkuva ”työnohjauksellinen” tukeni. Toki myös vapaaehtoistoimijoiden jaksamisesta pidetään hyvää huolta. Ensimmäiset vapaaehtoiset pääsevät mahdollisesti (etä)koulutukseen vielä tänä vuonna.

Vapaaehtoisia tarvitaan monenlaisiin tehtäviin, myös ikäihmisten kotona pärjäämisen tueksi esim. lumitöihin. Voimme yhdessä miettiä, mikä voisi olla sinun tapasi auttaa! Joskus kertaluontoinenkin apu voi olla tarpeen. Välillä osalta kaivataan vähän pidempään sitoutumista toimintaan. Esim. puhelinringin vetäjältä vaaditaan noin 2kk sitoutumista: puhelinrinkikertoja järjestetään noin 5–8 yhteensä yhdelle ryhmälle.

Puhelinrinki-ryhmätoiminta

Puhelinrinki-ryhmätoiminnan aloittaminen on ensimmäinen kehittämistyöni. Puhelinrinki on yli 65-vuotiaille vaalalaisille tarkoitettua puhelimen välityksellä toteutettavaa ryhmätoimintaa, jolla halutaan tarjota mahdollisuutta kokoontua kerran viikossa noin tunnin ajaksi juttelemaan yhdessä mukavista asioista. Ryhmä suunnittelee yhdessä ensimmäisellä kerralla, mistä asioista milläkin kerralla jutustellaan. Jokaisessa ringissä on ohjaaja, joka on saanut toimintaan koulutuksen.

Puhelinrinkiin voi osallistua kerrallaan maksimissaan kuusi henkilöä. Osallistuminen on ilmaista eikä vaadi mitään erityisosaamista - vain hetken, jolloin voit puhua omaan puhelimeesi ja mukavan tuolin, missä istuskella. Yhteydenpitoon soveltuvat sekä matka- että lankapuhelimet.

Puhelinrinki käynnistyy ohjaajan soittaessa vuorotellen jokaiselle osallistujalle. Hän liittää osallistujat ringiin. Ringissä jokainen kuulee toistensa kommentit ja voi osallistua keskusteluun tai olla pelkästään kuulijana.

Soita tai laita viestiä, jos olet:

- täysi-ikäinen ja kiinnostunut vapaaehtoismuutuksesta
- ikäihminen ja kiinnostunut osallistumaan puhelinrinki-toimintaan
- ikäihminen, yksinäinen ja ryhmään osallistuminen tuntuu liian haasteelliselta. Voimme yhdessä miettiä, miten sinun tilannettasi voidaan parantaa.
- **ikäihminen, ja sinulla on haasteita kodin ylläpitotoissa, kuten esim. lumenluonnissa**

Voit ottaa myös yhteyttä, jos **haluat auttaa esimerkiksi iäkästä naapuriasi**.

Ystävällisin terveisin

Tiina Vaattovaara

Hyvinvointisuunnittelija, puh. 0400 855 949 (arkisin klo 9.00–15.00), tiina.vaattovaara@vaala.fi